

## Die Käfer der Mosigkauer Haide.

Von  
*K. Schreiber* in Dessau.

Es kann das nachfolgende Verzeichniss keineswegs Anspruch auf Vollkommenheit erheben, was durch die erst kurze Zeit meines Hiersins und durch die geringe Hilfe bei der Zusammenstellung seine Erklärung findet. Manche Art befindet sich überdies noch im Sammelkasten und wartet auf Bestimmung, aber Hindernisse aller Art, als ungeeignete Apparate und Litteratur, mangelnde Zeit, eigenes Ungeschick u. s. w. lassen diese nicht zu. Es müsste darum noch mancher Nachtrag angeschlossen werden, sollte einige Vollkommenheit erzielt werden; soweit ich in der kurzen Zeit unsere Fauna kennen gelernt habe, gehört sie nicht zu den ärmsten. In die Kenntniss der kleineren Arten bin ich noch nicht tief genug eingedrungen; ein Meister der Coleopterologie würde hier gewiss manchen überraschenden Fund machen. Zum Theil treten Sachen auf, welche man hier nicht vermutet, wie die durch Hochwasser herbeigeführten Gebirgstiere: *Cychrus rostratus*, *Carabus glabratus*, *Trechus discus*, sowie die mit den Färbehölzern importirten und im nahen Walwitzhafen ausgeladenen Amerikaner *Chlorida festiva* und Ge- nossen. Vielleicht bringt der Artikel uns hiesigen Käferfreunden Hilfe beim Sammeln, Unterstüzung im Bestimmen und damit Anregung zu grösserer Thätigkeit.

---

*Cicindela campestris* L., allgemein verbreitet.

- „ *hybrida* L., allgem. verbr.
- „ *sylvatica* L., Stadt-Fichten.
- „ *germanica* L., Trift.
- „ *v. obscura* F., „
- „ *v. coerulea* Hbst. „

*Notiophilus aquaticus* L., Tör- tensche Aue.

- „ *palustris* Duft., Tört. Aue.
- „ *biguttatus* F., „
- Elaphrus cupreus* Duft.. „
- „ *aureus* Müll., Mulde.
- Cychrus rostratus* L., Mulde-Hochwasser.

- Procrustes coriaceus* L., Törtensche Aue.  
*Carabus cancellatus* Ill., allg. v.  
 „ *granulatus* L., allg. verbr.  
 „ *repercussus* Drap., 1 Ex.  
     bei Libbesdorf gefangen.  
 „ *auratus* L., allgem. verbr.  
 „ *convexus* F., Haideburg.  
 „ *hortensis* L., Törtensche Aue.  
 „ *glabratus* Payk., 1 Ex. am  
     Triftrain gef.  
 „ *nemoralis* Müll., allg. verbr.  
*Calosoma inquisitor* L., „  
 „ *sycophanta* L., Trift.  
 „ *sericeum* F., Triftäcker.  
*Nebria brevicollis* F., Tört. Aue.  
*Leistus ferrugineus* L., „  
*Clivina fossor* L., „  
 „ *collaris* Hbst., Trift.  
*Dyschirius globosus* H., Kulturen.  
*Brachinus crepitans* L., allg. v.  
 „ *explodens* Duft.  
*Demetrias atricapillus* L., Leipziger Strasse.  
*Dromius 4-maculatus* L., a. v.  
 „ *4-notatus* Panz., allg. verbr.  
*Metabletus obscuroguttatus*  
     Duft., Törtensche Aue.  
 „ *truncatellus* L., Tört. Aue.  
 „ *foveola* Gyll., „  
*Lionychus quadrillum* Duft., T.A.  
*Lebia chlorocephala* Hoff., T. A.  
     Kochstedt.  
 „ *cyancephala* L., T. A.  
 „ *crux minor* L., Kochstedt.  
*Loricera pilicornis* F., T. A.  
*Panagaeus crux major* L., T. A.  
*Chlaenius nigricornis* F., „  
 „ *tristis* Schall., „  
*Oodes helopioides* F., „  
*Badister bipustulatus* Bon., „  
*Broscus cephalotes* L., Brachm. Ack.

- Calathus cisteloides* Ill., Triftrain.  
 „ *melanocephalus* L., Trift.  
 „ *flavipes* Fourc., „  
 „ *ambiguus* Payk., „  
*Dolichus flavicornis* F., Brambach-Aecker.  
*Platynus junceus* Scop., T. A.  
 „ *dorsalis* Pont., Brachm. Aeck.  
 „ *albipes* F., Tört. Aue.  
 „ *oblongus* F., „  
 „ *marginatus* L., Mulde.  
 „ *sexpunctatus* L., Tört. Aue.  
 „ *viduus* Panz., „  
*Olisthopus rotundatus* Payk.  
     Trift.  
*Stomis pumicatus* Panz., T. A.  
*Feronia cuprea* L.  
 „ *dimidiata* Oliv., Trift.  
 „ *levida* F.  
 „ *picimana* Duft., Mulde.  
 „ *vernalis* Panz., „  
 „ *nigra* Schall.  
 „ *vulgaris* L.  
 „ *anthracina* Ill.  
 „ *multipunct*. Dej., T. A.  
 „ *striola* F., „  
 „ *carinata* Duft., „  
 „ *terricola* F., „  
*Amara similata* Gyll., Haideb.  
 „ *trivialis* Gyll., „  
 „ *familiaris* Duft., „  
 „ *brunnea* Gyll., Tört. Aue.  
 „ *aulica* Panz., Muld-Aue.  
 „ *fulva* Deg., „  
*Zabrus gibbus* F., Brachm. Aeck.  
*Diachromus Germanus* L., „  
*Anisodactylus binotatus* F., Trift.  
*Harpalus pubescens* Müll., „  
 „ *griseus* Panz., „  
 „ *calceatus* Duft., „  
 „ *ferrugineus* F., Tört. Aue.  
 „ *aeneus* F.

- |  |  |
|--|--|
| <i>Harpalus anxius</i> Duft.                       | <i>Dytiscus dimidiatus</i> Berg.,<br>Muld-Aue. |
| <i>Acupalpus meridianus</i> L.,<br>Brachm.-Aecker. | " <i>circumcinctus</i> Ahr., "                 |
| <i>Trechus discus</i> F., Mulde Hochw.             | " <i>latissimus</i> L., "                      |
| " <i>4-striatus</i> Schr., "                       | <i>Acilius sulcatus</i> L., "                  |
| " <i>obtusus</i> Er., Tört. Aue.                   | <i>Hydaticus bilineatus</i> Deg.               |
| <i>Bembidion articulatum</i> Panz.                 | " <i>seminiger</i> Deg.                        |
| " <i>Sturmii</i> Panz., Triftäcker.                | " <i>transversalis</i> Pont.                   |
| " <i>lampros</i> Hbst.                             | " <i>stagnalis</i> F.                          |
| " <i>decorum</i> Panz., Mulde.                     | <i>Gyrinus minutus</i> F.                      |
| " <i>modestum</i> F., "                            | " <i>natator</i> L.                            |
| " <i>fasciolatum</i> Duft., T. A.                  | " <i>marinus</i> Gyll.                         |
| " <i>Andreae</i> F., "                             | " <i>opacus</i> Sahlb.                         |
| " <i>varium</i> Oliv., "                           | <i>Hydrophilus piceus</i> L.                   |
| <i>Tachypus flavipes</i> L., Triftäcker.           | " <i>aterrimus</i> Esch.                       |
| <i>Haliplus obliquus</i> F., Muld-Aue.             | <i>Hydrochares caraboides</i> L.               |
| " <i>fulvus</i> F., "                              | <i>Hydrobius oblongus</i> Hbst.                |
| " <i>ruficollis</i> Deg., "                        | " <i>fuscipes</i> L.                           |
| " <i>fluviatilis</i> Aub., "                       | <i>Philhydrus testaceus</i> F.                 |
| <i>Hypydrus ovatus</i> L., "                       | " <i>melanocephalus</i> Oliv.                  |
| <i>Hydroporus geminus</i> F., "                    | <i>Helochares lividus</i> Forst.               |
| " <i>bilineatus</i> St., "                         | <i>Laccobius minutus</i> L.                    |
| " <i>halensis</i> F., "                            | <i>Berosus luridus</i> L.                      |
| " <i>palustris</i> L., "                           | <i>Hydrochus elongatus</i> Schau.              |
| " <i>planus</i> L., "                              | " <i>carinatus</i> Germ.                       |
| " <i>picipes</i> F., "                             | <i>Hydraena riparius</i> Kugel.                |
| " <i>pictus</i> F., "                              | <i>Cyclonotum orbiculare</i> F.                |
| " <i>4-lineatus</i> Drap., "                       | <i>Sphaeridium bipustulatum</i> F.,<br>Trift.  |
| <i>Laccophilus minutus</i> L., "                   |  |
| <i>Colymbetes fuscus</i> L., "                     | <i>Cercyon haemorrhoidalis</i> F., "           |
| " <i>Paykulli</i> Er., "                           | " <i>unipunctatus</i> L., "                    |
| " <i>pulverosus</i> Steph., "                      | " <i>quisquilis</i> L., "                      |
| " <i>exoletus</i> Forst., "                        | " <i>lugubris</i> Payk., "                     |
| <i>Ilybius subaeneus</i> Er., "                    | <i>Leptusa ruficollis</i> Er., "               |
| " <i>fenestratus</i> F., "                         | <i>Thiasophila angulata</i> Er., "             |
| " <i>ater</i> Deg., "                              | <i>Microglossa gentilis</i> Lünem., "          |
| <i>Liopterus agilis</i> F., "                      | <i>Aleochara fuscipes</i> Grav., Haideburg.    |
| <i>Agabus maculatus</i> L., "                      | " <i>lateralis</i> Heer., Haideburg.           |
| " <i>abbreviatus</i> F., "                         | <i>Myrmecodia humeralis</i> Grav.,<br>Tört. Å. |
| <i>Cybister virens</i> Müll., "                    | " <i>cognata</i> Maerk., "                     |
| <i>Dytiscus marginalis</i> L., "                   |  |
| " <i>punctulatus</i> F., "                         |  |

- Myrmecodia laticollis* Maerekl.,  
Tört. A.
- „ *canaliculata* F., „
- Homalota confusa* M., „
- Leucoparyphus silphoides* L.,  
Kochsteder Strasse.
- Tachinus humeralis* Grav.
- „ *rufipes* Deg.
- „ *elongatus* Gyll.
- Tachyporus obtusus* L.
- „ *solutus* Er.
- „ *hypnorum* F.
- „ *transversalis* Grav.
- Conurus pubescens* Payk.
- „ *littoreus* L.
- „ *binotatus* Grav.
- Bolitobius lunulatus* L.
- „ *apicalis* Steph.
- Quedius brevis* Er.
- „ *dilatatus*, 2 Ex. in der  
Muldane an Eichen gef.
- „ *lateralis* Grav.
- „ *fulgidus* F.
- „ *fuliginosus* Grav.
- „ *suturalis* K.
- Emus maxillosus* L.
- „ *hirtus* L., Haideburg an  
Eichenstumpfen.
- Leistostrophus nebulosus* F.
- „ *murinus* L.
- Staphylinus pubescens* Deg.
- „ *stercorarius* Ol., Trift im  
Schafkoth.
- „ *chalcocephalus* F., Trift im  
Schafkoth.
- „ *fessor* Scop.
- „ *erythropterus* L.
- „ *Caesareus* Ced.
- „ *olens* Müll., Trift.
- „ *ophthalmicus* Sc., Feldwege.
- „ *nitens* Schr., Trift.
- „ *picipennis* F.. „
- Staphylinus fuscatus* Grav., Trift-  
rain.
- „ *fulvipennis* Er., „
- „ *aeneocephalus* Deg.
- Philonthus nitidus* F.
- „ *carbonarius* Gyll.
- „ *filmetarius* Grav.
- „ *decorus* Grav.
- „ *politus* F.
- „ *tenuis* F.
- „ *marginatus* Müll.
- Xantholinus tricolor* F.
- Lathrobium elongatum* L.
- „ *punctatum* Fourc.
- Stiliclus fragilis* Grav.
- „ *rufipes* Germ.
- Sunius filiformis* Latr.
- Paederus gregarius* Scop.
- Stenus bipunctatus* Er.
- „ *Juno* F.
- „ *fuscipes* Grav.
- „ *geniculatus* Grav.
- Oxyporus rufus* L.
- Bledius pallipes* Grav.
- Oxytelus rugosus* F.
- Deleaster dichrous* Grav., Muld-  
Aue.
- Anthophagus praestans* Müll.
- Homalium concinnum* Marsh.
- Bryaxis haematica* Reichb.
- Rybachius sanguineus* L.
- Scydmaenus hirticollis* Ill.
- Choleva cisteloides* Fröhlich,  
auf Wegen, im Herbst.
- Ptomaphagus fumatus* Spenc.
- „ *picipis* F.
- Phosphuga atrata* L.
- „ *opaca* L.
- „ *reticulata* F.
- Thanatophilus thoracicus* L.
- .. *rugosus* L.
- „ *sinuatus* F.

- |   |  |
|---|--|
| <i>Xylodrepa 4-punctata</i> L.            | <i>Soronia punctatissima</i> Ill.,<br>Haideburg. |
| <i>Silpha Tyrolensis</i> Lacch., T. A.    | " <i>grisea</i> L.                               |
| " <i>tristis</i> Ill.                     | <i>Cryptaracha strigata</i> F.                   |
| " <i>obscura</i> L.                       | " <i>imperialis</i> T.                           |
| <i>Necrodes littoralis</i> L., Hirten-    | <i>Pocadius ferrugineus</i> F.                   |
| Hau.                                      | <i>Ips 4-guttatus</i> F., Haideburg.             |
| <i>Necrophorus humator</i> Goez.,         | " <i>4-punctatus</i> Oliv., "                    |
| Törtensche Aue.                           | " <i>4-pustulatus</i> L.                         |
| " <i>germanicus</i> L., alte Leip-        | <i>Rhizophagus depressus</i> F.                  |
| ziger Strasse.                            | " <i>bipustulatus</i> F.                         |
| " <i>vespillo</i> L.                      | " <i>politus</i> Hellw.                          |
| " <i>vestigator</i> , Hersch.             | <i>Tenebrioides Mauritanica</i> L.               |
| " <i>interruptus</i> Steph., Trift.       | <i>Ostoma oblongum</i> L.                        |
| " <i>investigator</i> Zett.               | <i>Synchitodes crenatus</i> Hbst.                |
| " <i>vespilloides</i> H., Tört. Aue.      | <i>Colydium elongatum</i> F., Trift.             |
| <i>Agyrtes castaneus</i> Payk., alte      | " <i>filiforme</i> F., Hohe Strasse.             |
| Leipziger Strasse.                        | <i>Pycnomerus terebrans</i> Ol.,                 |
| <i>Liodes humeralis</i> Kugel., T. A.     | Hirsch-Wiesen.                                   |
| " <i>axillaris</i> Gyll., "               | <i>Cerylon histeroides</i> F.                    |
| " <i>glaber</i> Kugel., "                 | <i>Uleiota planata</i> L., Tört. Aue.            |
| " <i>castaneus</i> H., "                  | <i>Silvanus unidentatus</i> F., Haideb.          |
| " <i>orbicularis</i> H., "                | <i>Cryptophagus Lycoperdi</i> Hbst.,             |
| <i>Platysoma compressum</i> H., Trift.    | Kochstedt.                                       |
| " <i>oblongum</i> F., "                   | <i>Tritoma 4-pustulata</i> L.                    |
| <i>Hister unicolor</i> L.                 | " <i>picea</i> F.                                |
| " <i>cadaverinus</i> Hff.                 | " <i>4-guttata</i> Müll.                         |
| " <i>merdarius</i> Hff.                   | <i>Litargus bifasciatus</i> F., Haideb.          |
| " <i>sinuatus</i> Ill.                    | <i>Dermestes murinus</i> L.,                     |
| " <i>purpurascens</i> Hbst.               | " <i>lanarius</i> Illg.                          |
| " <i>stercorarius</i> Hff.                | " <i>lardarius</i> L.                            |
| " <i>4-notatus</i> Scrib.                 | <i>Attagenus pellio</i> L.,                      |
| <i>Saprinus nitidulus</i> Payk., Schiess- | " <i>Schäfferi</i> Hbst.                         |
| stände.                                   | " <i>piceus</i> Oliv.                            |
| " <i>rugifrons</i> Payk.                  | <i>Megatoma undata</i> L., Kochstedt.            |
| <i>Onthophilus globulosus</i> Oliv.,      | <i>Anthrenus Scrophulariae</i> L.                |
| Leipziger Strasse.                        | " <i>Pimpinellae</i> F.                          |
| <i>Phalacrus corruscus</i> Payk.          | " <i>museorum</i> L.                             |
| <i>Epuraea decemguttata</i> F.            | <i>Nosodendron fasciculare</i> Ol.               |
| " <i>obsoleta</i> F.                      | <i>Byrrhus dorsalis</i> F.                       |
| <i>Nitidula bipustulata</i> L.            | " <i>pilula</i> L.                               |
| <i>Omosita colon</i> L.                   | <i>Cytillus varius</i> F.                        |

- |   |  |
|---|--|
| <i>Pedilophorus aeneus</i> F.                     | <i>Polyphylla fullo</i> L., Hirtenhau.                     |
| <i>Dryops prolifericornis</i> F.                  | <i>Melolontha vulgaris</i> F.                              |
| <i>Potamophilus acuminatus</i> F.,<br>Mulde.      | „ <i>Hippocastani</i> F., Hirtenhau.                       |
| <i>Lareynia Maugati</i> Latr., Tauben-<br>graben. | <i>Anisoplia segetum</i> Hbst., Törten.                    |
| „ <i>aenea</i> Müll., „                           | „ <i>villosa</i> Goeze, „                                  |
| <i>Heterocerus hispidulus</i> Kies.,<br>Mulde.    | <i>Phyllopertha horticola</i> L.                           |
| <i>Lucanus cervus</i> L.                          | <i>Anomala aenea</i> Deg.                                  |
| <i>Dorcus parallelopedius</i> L.                  | <i>Oryctes nasicornis</i> L.                               |
| <i>Sinodendron cylindricum</i> L.                 | <i>Cetonia lugubris</i> Vact. T. A.                        |
| <i>Copris lunaris</i> L., Kochstedt.              | „ <i>speciosissima</i> Scop., Trift.                       |
| <i>Onthophagus rugosus</i> Pod., T. A.            | „ <i>marmorata</i> F., „                                   |
| „ <i>vacca</i> L. „                               | „ <i>floricola</i> Hbst., „                                |
| „ <i>fracticornis</i> Preyssl.                    | „ <i>v. florentina</i> Hbst., „                            |
| „ <i>nuchicornis</i> L.                           | „ <i>aurata</i> L.   |
| „ <i>ovatus</i> L.                                | <i>Osmoderma eremita</i> Scop., Koch-<br>stedter B.        |
| „ <i>verticicornis</i> Leh. T. A.                 | <i>Gnorimus variabilis</i> L., Haideb.                     |
| <i>Aphodius fossor</i> L.                         | „ <i>nobilis</i> L., Tört. Aue.                            |
| „ <i>fimetarius</i> L.                            | <i>Valgus hemipterus</i> L.                                |
| „ <i>sordidus</i> F.                              | <i>Dicercus Alni</i> Fisch., Haideburg.                    |
| „ <i>inquinatus</i> F.                            | <i>Buprestis octoguttata</i> L., Koch-<br>stedter Strasse. |
| „ <i>melanostictus</i> Schm.                      | <i>Anthaxia manca</i> F., Stadtlichten.                    |
| „ <i>tesselatus</i> Payk.                         | „ <i>4-punctata</i> L.                                     |
| „ <i>prodromus</i> Brahm.                         | <i>Chrysobothrys affinis</i> F., Stadt-<br>lichten.        |
| „ <i>subterraneus</i> L.                          | <i>Agrilus sexguttatus</i> Hbst., Haide-<br>burg.          |
| <i>Oxyomus sylvestris</i> Scop.                   | „ <i>Pannonicus</i> Piller, „                              |
| <i>Rhyssemus Germanus</i> L.                      | „ <i>viridis</i> L., „                                     |
| <i>Psammodius sulcicollis</i> Ill.                | „ <i>angustulus</i> Ill., „                                |
| <i>Ammoeius brevis</i> Er.                        | „ <i>laticornis</i> Ill., „                                |
| <i>Odontaeus armiger</i> Scop., Trift.            | <i>Trachys minuta</i> L.                                   |
| <i>Geotrupes Thypoeus</i> L., T. A.               | <i>Trixagus carnifrons</i> Bonv.                           |
| „ <i>stercorarius</i> L.                          | <i>Adelocera quercea</i> Hbst., Haideb.                    |
| „ <i>mutator</i> Marsh.                           | <i>Lacon murinus</i> L.                                    |
| „ <i>sylvaticus</i> Panz.                         | <i>Elater sanguineus</i> L.                                |
| „ <i>vernalis</i> L.                              | „ <i>cinnabarinus</i> Esch., Trift.                        |
| <i>Trox sabulosus</i> L. Hohe Strasse.            | „ <i>praeustus</i> F.                                      |
| „ <i>scaber</i> F., „                             | „ <i>pomorum</i> Hbst.                                     |
| <i>Serica holosericea</i> Scop., Törten.          | „ <i>elongatus</i> F.                                      |
| „ <i>brunnea</i> L., Haideburg.                   | „ <i>balteatus</i> L.                                      |
| <i>Rhizotrogus solstitialis</i> L.                |  |
| „ <i>ruficornis</i> F., Törten.                   |  |

- |  |   |
|--|---|
| <i>Cryptohypnus 4-pustulatus</i> F.    | <i>Telephorus tristis</i> F.                        |
| „ <i>pulchellus</i> L.                 | „ <i>obscurus</i> L.                                |
| „ <i>dermestoides</i> Hbst.            | „ <i>pellucidus</i> F.                              |
| <i>Cardiophorus thoracicus</i> F.      | „ <i>nigricans</i> Müll.                            |
| <i>Melanotus castanipes</i> Payk.      | „ <i>rufus</i> L.                                   |
| „ <i>rufipes</i> Hbst.                 | „ <i>fulvicollis</i> F.                             |
| <i>Limonius pilosus</i> Leske.         | „ <i>fulvus</i> Scop.                               |
| „ <i>minutus</i> L.                    | „ <i>testaceus</i> L.                               |
| „ <i>parvulus</i> Panz.                | „ <i>pulicarius</i> Fall.                           |
| „ <i>bipustulatus</i> F.               | „ <i>paludosus</i> Fall.                            |
| <i>Athous niger</i> L.                 | „ <i>ater</i> L.                                    |
| „ <i>haemorrhoidalis</i> F.            | <i>Malthinus flaveolus</i> H.                       |
| „ <i>vittatus</i> F.                   | „ <i>frontalis</i> Marsh.                           |
| „ <i>longicollis</i> Oliv.             | <i>Malachius aeneus</i> L.                          |
| „ <i>subfuscus</i> Müll.               | „ <i>viridis</i> F.                                 |
| <i>Corymbites pectinicornis</i> L.     | „ <i>elegans</i> Oliv.                              |
| „ <i>Sjaelandicus</i> Müll.            | <i>Axinotarsus pulicarius</i> F.                    |
| „ <i>nigricornis</i> Panz.             | <i>Anthocomus equestris</i> F.                      |
| „ <i>aeneus</i> L.                     | „ <i>fasciatus</i> L.                               |
| „ <i>v. Germanus</i> L.                | <i>Dasytes flavipes</i> Oliv.                       |
| „ <i>latus</i> F.                      | „ <i>coeruleus</i> Deg.                             |
| „ <i>cruciatus</i> L., Tört. Aue.      | „ <i>niger</i> L.                                   |
| <i>Ludius ferrugineus</i> L., Muldane. | „ <i>fusculus</i> Ill.                              |
| <i>Agriotes pilosus</i> Panz.          | „ <i>nigricornis</i> F.                             |
| „ <i>ustulatus</i> Schall.             | <i>Byturus Sambuci</i> Scop.                        |
| „ <i>sputator</i> L.                   | „ <i>Rosae</i> Scop.                                |
| „ <i>lineatus</i> L.                   | <i>Opilo mollis</i> L.                              |
| „ <i>obseurus</i> L.                   | „ <i>domesticus</i> Strm.                           |
| <i>Dolopius marginatus</i> L.          | <i>Clerus formicarius</i> L.                        |
| <i>Synaptus filiformis</i> F.          | <i>Trichodes alvearius</i> F.                       |
| <i>Denticollis linearis</i> L.         | „ <i>apiarius</i> L.                                |
| <i>Dascillus cervinus</i> L.           | <i>Orthopleura sanguinicollis</i> F.,<br>Haideburg. |
| <i>Helodes minutus</i> L.              | <i>Necrobia ruficollis</i> F.                       |
| „ <i>marginatus</i> F.                 | „ <i>violacea</i> L.                                |
| <i>Cyphon coarctatus</i> Payk.         | <i>Hylecoetus dermestoides</i> L.,<br>Haideburg.    |
| „ <i>variabilis</i> Thunb.             | <i>Lymexylon navale</i> L., „,                      |
| <i>Dictyoptera sanguinea</i> L.        | <i>Ptinus sexpunctatus</i> Pz., Leipz.<br>Strasse.  |
| <i>Eros minutus</i> F.                 | „ <i>variegatus</i> Rossi.                          |
| <i>Lampyris noctiluca</i> L.           | „ <i>fur</i> L.                                     |
| <i>Lamprorhiza splendidula</i> L.      |   |
| <i>Telephorus fuscus</i> L.            |   |
| „ <i>rusticus</i> Fall.                |   |

- Niptus hololeucus* Fald.  
*Anobium pertinax* L.  
 „ *domesticum* Fourc.  
*Xestobium rufo-villosum* Deg.  
*Ernobius mollis* L.  
*Ptilinus pectinicornis* L.  
 „ *costatus* Gyll.  
*Doreatoma Dresdenensis* Hbst.  
*Bostrichus capucinus* L.  
*Cis Boleti* Scop.  
 „ *hispidus* Payk.  
*Blaps mortisaga* L.  
 „ *similis* Latr.  
*Crypticus quisquilius* L.  
*Opatrum sabulosum* L.  
*Microzomus tibiale* F.  
*Diaperis Boleti* L.  
*Scaphidema metallicum* F.  
*Gnathocerus cornutus* F.  
*Corticarius bicolor* Oliv.  
*Tenebrio obscurus* Duft.  
 „ *molitor* L.  
*Stenomax lanipes* L.  
*Nalassus quisquilius* F.  
*Cistela rufipes* F.  
 „ *murina* L.  
 „ *v. thoracica* F.  
*Eryx ater* F., Kochstedter Str.  
*Mycetochares linearis* Ill.,  
 Haideburg.  
*Cteniopus sulphureus* L.  
*Omophlus Amerinae* Curt.  
 „ *Betulae* Hbst.  
*Lagria hirta* L.  
*Eustrophus dermestoides* F.  
*Orchesia picea* Hbst., Tört. Aue.  
 „ *fasciata* Payk. „  
*Hallomenus binotatus* Quens.,  
 Tört. Aue.  
*Abdera 4-fasciata* Crt., „  
 „ *affinis* Payk., „  
*Melandrya caraboides* L., „  
 „ *dubia* Schall., „
- Osphya bipunctata* F., Tört. A.  
*Notoxus brachycerus* Fald.  
 „ *monocerus* L.  
 „ *cornutus* F.  
*Anthicus floralis* L.  
 „ *sellatus* Panz.  
*Pyrochrea coccinea* L.  
 „ *purpurata* Müll.  
*Mordella fasciata* F.  
*Mordellistena abdominalis* F.  
*Anaspis frontalis* L.  
 „ *v. lateralis* F.  
 „ *flava* L.  
*Meloë proscarabaeus* L.  
 „ *coriarius* Brandt.  
 „ *variegatus* Donov.  
 „ *rugosus* Mrsh. Helle Eichen.  
 „ *brevicollis* Panz.  
*Ceroconia Schaefferi* L.  
*Ischnomera coerulea* L.  
*Oedemera Podagrariae* L.  
*Crysanthis viridis* E.  
*Salpingus castaneus* Pz., Triftthor.  
*Rhinosimus ruficollis* L., „  
 „ *planirostris* F.. „  
*Otiorrhynchus singularis* L.  
 „ *sulcatus* F.  
 „ *Ligustici* L.  
*Phyllobius glaucus* Scop.  
 „ *alneti* F.  
 „ *Piri* L.  
 „ *Pomonae* Oliv.  
 „ *viridicollis* F.  
 „ *contemptus* St.  
 „ *argentatus* L.  
 „ *oblongus* L.  
*Polydrosus micans* F.  
 „ *corruscus* Germ.  
 „ *sericeus* Schall.  
 „ *cervinus* L.  
 „ *terreticollis* Deg.  
 „ *marginatus* Steph.  
*Seythropus Mustela* Hbst.

- |                                    |                                      |
|------------------------------------|--------------------------------------|
| <i>Strophosomus faber</i> Hbst.    | <i>Magdalis nitida</i> Gyll.         |
| „ <i>Coryli</i> F.                 | „ <i>duplicata</i> Germ.             |
| „ <i>obesus</i> Mrsh.              | „ <i>asphaltinus</i> Germ., T. A.    |
| <i>Brachyderus incanus</i> L.      | „ <i>pruni</i> L.                    |
| <i>Sitones griseus</i> F.          | „ <i>frontalis</i> Gyll.             |
| „ <i>flavescens</i> Marsh.         | „ <i>stygius</i> Gyll.               |
| „ <i>hispidulus</i> F.             | „ <i>Cerasi</i> L.                   |
| <i>Liophloeus tessellatus</i> B.   | <i>Balaninus glandium</i> Mrsch.     |
| <i>Chlorophanus viridis</i> L.     | „ <i>nucum</i> L.                    |
| <i>Tropiphorus elevatus</i> Hrbst. | „ <i>tessellatus</i> Fourc.          |
| <i>Alophus triguttatus</i> F.      | „ <i>crux</i> F.                     |
| <i>Hypera Plantaginis</i> Deg.     | „ <i>villosus</i> F.                 |
| „ <i>nigrirostris</i> F.           | „ <i>pyrrhoceras</i> Mrsh.           |
| „ <i>Polygoni</i> F.               | <i>Anthonomus varians</i> Pay.       |
| „ <i>punctata</i> F.               | „ <i>cinctus</i> Rott.               |
| „ <i>Rumicis</i> L.                | „ <i>pomorum</i> L.                  |
| „ <i>Arundinis</i> Payk.           | „ <i>rectirostris</i> L.             |
| <i>Cleonus affinis</i> Schrank.    | <i>Tychius 5-punctatus</i> L.        |
| „ <i>obliquus</i> F.               | <i>Miarus Campanulae</i> L.          |
| „ <i>nebulosus</i> L.              | <i>Cionus Scrophulariae</i> L.       |
| „ <i>turbatus</i> Fahr.            | „ <i>Blattariae</i> F.               |
| „ <i>marmoratus</i> F.             | „ <i>hortulanus</i> Mrsh.            |
| „ <i>sulcirostris</i> L.           | „ <i>tuberculosus</i> Scop.          |
| <i>Lixus paraplecticus</i> L.      | <i>Nanophyes Lythri</i> F.           |
| „ <i>Iridis</i> Oliv.              | <i>Orchestes Populi</i> F.           |
| „ <i>Algirus</i> L.                | „ <i>Quercus</i> L.                  |
| „ <i>gemellatus</i> Schön.         | „ <i>Salicis</i> L.                  |
| <i>Liparus coronatus</i> Goez.     | „ <i>v. rufitarsis</i> Germ.         |
| <i>Lepyrus colon</i> F.            | <i>Mononychus Pseudacori</i> F.      |
| „ <i>capucinus</i> Schall.         | <i>Coeliodes Quercus</i> F.          |
| <i>Hylobius abietis</i> L.         | „ <i>erythroleucus</i> Gmel.         |
| „ <i>pinastri</i> Gyll.            | <i>Ceuthorhynchus abbreviatus</i> F. |
| „ <i>fatuus</i> Rossi.             | „ <i>geographicus</i> Goez.          |
| <i>Pissodes Piceae</i> Ill.        | <i>Tapinotus sellatus</i> F.         |
| „ <i>notatus</i> F.                | <i>Baris T-album</i> L.              |
| „ <i>Hercyniae</i> Hbst.           | „ <i>coeruleascens</i> Scop.         |
| „ <i>Pini</i> L.                   | „ <i>glabra</i> H.                   |
| <i>Erirrhinus Scirpi</i> F.        | „ <i>lepidi</i> Germ.                |
| <i>Dorytomus vorax</i> F.          | <i>Calandra granaria</i> L.          |
| „ <i>v. macropus</i> Redt.         | <i>Cossonus linearis</i> F.          |
| „ <i>pectoralis</i> Pz.            | „ <i>cylindricus</i>                 |
| „ <i>tremulae</i> Payk.            | <i>Rhyncolus truncorum</i> Germ.     |
| <i>Cryptorhynchus Lapathi</i> L.   | <i>Apion frumentarium</i> L.         |
|                                    | „ <i>miniatum</i> Germ.              |

- |                                     |                                       |
|-------------------------------------|---------------------------------------|
| <i>Apion flavipes</i> F.            | <i>Scolytus Ratzeburgii</i> Jans.     |
| „ <i>Pomonae</i> F.                 | „ <i>destructor</i> Oliv.             |
| „ <i>violaceum</i> Krb.             | „ <i>pygmaeus</i> F.                  |
| „ <i>fuscirostre</i> F.             | „ <i>multistriatus</i> Mrsh.          |
| „ <i>Craccae</i> L.                 | „ <i>Ulmi</i> Rdt.                    |
| „ <i>nigritarse</i> Kirb.           | „ <i>Pruni</i> Rdt.                   |
| „ <i>striatum</i> Kirb.             | „ <i>intricatus</i> Ratz.             |
| <i>Rhynchites planirostris</i> F.   | „ <i>rugulosus</i> Ratz.              |
| „ <i>megacephalus</i> Grm., Haideb. | „ <i>Carpini</i> Ratz.                |
| „ <i>Alni</i> Müll.                 | „ <i>noxius</i> Ratz.                 |
| „ <i>Populi</i> F.                  | <i>Cryphalus Tiliae</i> Pz.           |
| „ <i>auratus</i> Scop.              | <i>Tomicus typographus</i> L.         |
| „ <i>aequatus</i> L.                | „ <i>chalcographus</i> L.             |
| „ <i>cupreus</i> L.                 | <i>Dryocoetes autographus</i> Rtz.    |
| „ <i>sericeus</i> H.                | „ <i>villosus</i> F.                  |
| „ <i>Betulae</i> L.                 | <i>Xyleborus dispar</i> F.            |
| „ <i>pubescens</i> F.               | „ <i>dryographus</i> Ratz.            |
| „ <i>cyancephalus</i> H.            | „ <i>monographus</i> F.               |
| „ <i>germanicus</i> H.              | <i>Trypodendron domesticum</i> L.     |
| „ <i>aeneovirens</i> Mrsh.          | „ <i>lineatum</i> Oliv.               |
| „ <i>conicus</i> Ill.               | <i>Platypus cylindrus</i> F.          |
| „ <i>olivaceus</i> Gyll.            | <i>Prionus coriarius</i> L.           |
| <i>Attelabus curculionoides</i> L.  | <i>Cerambyx cerdo</i> L.              |
| <i>Apoderus Coryli</i> L.           | „ <i>Scopolii</i> Füssl.              |
| <i>Rhinomacer attelaboides</i> F.   | <i>Aromia moschata</i> L. [burg.      |
| <i>Anthribus fasciatus</i> Forst.   | <i>Callidium femoratum</i> L., Haide- |
| „ <i>varians</i> F.                 | „ <i>violaceum</i> L. „               |
| <i>Spermophagus cardui</i> Boh.     | „ <i>aeneum</i> Deg. „                |
| <i>Bruchus Pisorum</i> L.           | „ <i>rufipes</i> F., Hellen Eichen.   |
| „ <i>rufimanus</i> Boh.             | „ <i>alni</i> L.                      |
| „ <i>Lentis</i> Boh.                | „ <i>variabile</i> L.                 |
| „ <i>villosus</i> F.                | „ <i>v. testaceum</i> L.              |
| <i>Hylastes ater</i> Payk.          | „ <i>v. praeustum</i> F.              |
| „ <i>cunicularis</i> Er.            | <i>Hylotrypes bajulus</i> L.          |
| „ <i>brunneus</i> Er.               | <i>Spondylis buprestoides</i> L.      |
| „ <i>attenuatus</i> Er.             | <i>Asemum striatum</i> L., Hohe Str.  |
| „ <i>glabratus</i> Zett.            | <i>Criocephalus rusticus</i> L.       |
| „ <i>palliatus</i> Gyll.            | „ <i>Polonicus</i> Motsch.            |
| <i>Hylurgus ligniperda</i> F.       | <i>Clytus detritus</i> L., Haideburg. |
| „ <i>piniperda</i> L.               | „ <i>arcuatus</i> L., „               |
| <i>Hylesinus crenatus</i> F.        | „ <i>rusticus</i> L., „               |
| „ <i>Fraxini</i> F.                 | „ <i>floralis</i> Pall., „            |
| „ <i>vittatus</i> F.                | „ <i>tropicus</i> Panz., „            |

<i>Clytus arietis</i> L., Haideburg.	<i>Leptura tabacicolor</i> Deg.
„ <i>Antilope</i> Ill., „	„ <i>ustulata</i> Schail.
„ <i>Verbasci</i> L., „	„ <i>ruficornis</i> F.
„ <i>mysticus</i> L., „	„ <i>nigripes</i> Deg.
„ <i>v.hieroglyphicus</i> H., „	<i>Donacia dentipes</i> F., Tört. Aue.
<i>Obrium cantharinum</i> L.	„ <i>limbata</i> Panz.
<i>Molorechus minor</i> L.	„ <i>bicolora</i> Zsch.
<i>Necydalis major</i> L.	„ <i>semicuprea</i> Panz.
<i>Lamia textor</i> L.	„ <i>simplex</i> F.
<i>Monochammus sartor</i> F., Haideb.	<i>Zeugophora subspinosa</i> F.
<i>Acanthocinus aedilis</i> L.	„ <i>scutellaris</i> Suffr.
<i>Liopus nebulosus</i> L.	„ <i>flavicollis</i> Mrsh.
„ <i>punctulatus</i> Payk.	<i>Lema cyanella</i> L.
<i>Pogonochaerus hispidus</i> Schrk.	„ <i>Lichensis</i> Voet.
„ <i>fasciculatus</i> Deg.	„ <i>melanopa</i> L.
<i>Mesosa curculionoides</i> L.	„ <i>merdigera</i> L.
„ <i>nebulosa</i> F.	„ <i>brunnea</i> L.
<i>Agapanthia angusticollis</i> Gyll.	„ <i>12-punctata</i> L.
<i>Saperda carcharias</i> L.	„ <i>Asparagi</i> L.
„ <i>similis</i> Laich., Tört. Aue.	<i>Clytra tridentata</i> L.
„ <i>scalaris</i>	„ <i>laeviuscula</i> Rtz.
„ <i>perforata</i> Pall.	„ <i>aurita</i> L.
„ <i>populnea</i> L.	„ <i>salicina</i> Scop.
<i>Oberea oculata</i> L.	<i>Cryptocephalus cordiger</i> L.
„ <i>linearis</i> L.	„ <i>sericeus</i> L.
<i>Rhamnusium bicolor</i> Schrk.	„ <i>aureolus</i> Suffr.
<i>Stenocorus sycophanta</i> Schrk.	„ <i>Hypocharidis</i> L.
„ <i>mordax</i> Deg.	„ <i>nitidus</i> L.
„ <i>inquisitor</i> L.	„ <i>Moraei</i> L.
<i>Toxotus meridianus</i> L.	„ <i>flavipes</i> F.
„ <i>Quercus</i> Goez.	„ <i>vittatus</i> F.
<i>Acmaeops collaris</i> L.	„ <i>fulvus</i> Goez.
„ <i>virginea</i> L.	<i>Pachybrachys hieroglyphicus</i>
<i>Strangalia 4-fasciata</i> L.	<i>Timarcha tenebricosus</i> F. [Lch.]
„ <i>revestita</i> L., Trift, Linden.	<i>Chrysomela varians</i> Schll.
„ <i>aethiops</i> Poda.	„ <i>Göttingensis</i> L.
„ <i>nigra</i> L.	„ <i>haemoptera</i> L.
„ <i>bifasciata</i> L.	„ <i>sanguinolenta</i> L.
„ <i>melanura</i> L.	„ <i>analis</i> L.
<i>Leptura rubra</i> L.	„ <i>Menthastris</i> Suff.
„ <i>sanguinolenta</i> L.	„ <i>fastuosa</i> L.
„ <i>lirida</i> F.	„ <i>politula</i> L.
„ <i>rufipes</i> Schall.	„ <i>Hyperici</i> Forst.

- |  |   |
|--|---|
| <i>Melasoma aeneum</i> L.                  | <i>Dacne notata</i> Gmel.               |
| „ <i>vigintipunctatum</i> L.               | „ <i>humeralis</i> Thunb.               |
| „ <i>Populi</i> L.                         | <i>Combocerus glaber</i> Schall.        |
| „ <i>Tremulae</i> F.                       | <i>Triplax Russica</i> L.               |
| <i>Phytodecta rufipes</i> Deg.             | <i>Cyrtotriplax bipustulata</i> F.      |
| „ <i>viminalis</i> L.                      | <i>Lycoperdina succincta</i> L.         |
| „ <i>olivacea</i> Forst.                   | <i>Endomychus coccineus</i> L.          |
| <i>Gastroidea Polygoni</i> L.              | <i>Hippodamia tredecimpunctata</i>      |
| „ <i>viridula</i> Deg.                     | L.                                      |
| <i>Colaspidema Sophiae</i> Schall.         | „ <i>variegata</i> Goeze.               |
| <i>Plagiодera versicolora</i> Laich.       | <i>Anisosticta 19-punctata</i> L.       |
| <i>Phaedon pyritosus</i> Ross.             | <i>Adalia Botnica</i> Payk.             |
| „ <i>Armoraciae</i> L.                     | „ <i>bipunctata</i> L.                  |
| <i>Phyllodecta Vitellinae</i> L.           | „ v. <i>4-maculata</i> L.               |
| „ <i>vulgatissima</i> L.                   | „ <i>dispar</i> Ill.                    |
| „ v. <i>tibialis</i> Suffr.                | <i>Coccinella 7-punctata</i> L.         |
| <i>Prasocuris Phellandrii</i> L.           | „ <i>5-punctata</i> L.                  |
| <i>Galeruca Tanaceti</i> L.                | „ <i>14-punctata</i> L.                 |
| „ <i>Pomonae</i> Scop.                     | „ <i>impustulata</i> L.                 |
| „ <i>sanguinea</i> F.                      | „ <i>hieroglyphica</i> L.               |
| „ <i>Capreae</i> L.                        | „ <i>10-punctata</i> L.                 |
| <i>Galerucella Viburni</i> Payk.           | „ v. <i>confusa</i> Wied.               |
| <i>Agelastica Alni</i> L.                  | „ v. <i>14-punctata</i> Müll.           |
| „ <i>Halensis</i> L.                       | <i>Mysia oblonguttata</i> L.            |
| <i>Phyllobrotica 4-maculata</i> L.         | <i>Halyzia 18-guttata</i> L.            |
| <i>Luperus flavipes</i> L.                 | „ <i>ocellata</i> L.                    |
| „ <i>rufipes</i> Scop.                     | „ v. <i>fimbriata</i> Sulz.             |
| <i>Haltica oleracea</i> L.                 | „ <i>conglobata</i> L.                  |
| <i>Crepidodera ferruginea</i> Scop.        | „ <i>14-guttata</i> L.                  |
| <i>Podagrion flexuosa</i> Ill.             | „ <i>vigintiduopunctata</i> L.          |
| „ <i>exclamationis</i> Thunb.              | „ <i>tigrina</i> L.                     |
| „ <i>nemorum</i> L.                        | <i>Micraspis 12-punctata</i> L.         |
| „ <i>violacea</i> Koch.                    | <i>Chilocorus renipustulatus</i> Serb.  |
| „ <i>aterrima</i> Schrk.                   | „ <i>bipustulatus</i> L.                |
| „ <i>Cyparissiae</i> Keh.                  | <i>Exochomus 4-pustulatus</i> L.        |
| <i>Longitarsus</i> v. <i>Verbasci</i> Pnz. | <i>Subcoccinella globosa</i> Schn.      |
| <i>Sphaeroderma Cardui</i> Gyll.           | <i>Scymnus frontalis</i> F.             |
| <i>Hispa atra</i> L.                       | „ <i>suturalis</i> Thunb.               |
| <i>Cassida nobilis</i> L.                  | —                                       |
| „ <i>margaritacea</i> Schall.              | <i>Athous</i> v. <i>scrutator</i> Hbst. |
| „ <i>nebulosa</i> L.                       | <i>Phaenops cyanea</i> F.               |
| „ <i>viridis</i> L.                        | <i>Stenostola ferrea</i> Schrank.       |

# ZOBODAT - [www.zobodat.at](http://www.zobodat.at)

Zoologisch-Botanische Datenbank/Zoological-Botanical Database

Digitale Literatur/Digital Literature

Zeitschrift/Journal: [Berliner Entomologische Zeitschrift](#)

Jahr/Year: 1887

Band/Volume: [31](#)

Autor(en)/Author(s): Schreiber K.

Artikel/Article: [Die Käfer der Mosigkauer Haide. 335-346](#)